

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kasdien .. 9.00
Ketur užsienyje .. 10.00
Metams prenumerata: .. \$8.00
Jungtinėse Valstijose .. \$8.00
Pavienio egzempl. kainą 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian Daily in
Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone Virginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 54

Richmond Hill 19, N. Y., Antradienis, Kovo (March) 20, 1956

KRISLAI

Kviečia Nehru į svečius
Rašytojas Kozlovas
apie V. Kapsuką
Pasiekimai ir kritika
Pensijos Lietuvoje
Rašo R. Mizara

Prezidentas Eisenhoweris
užkvietė Indijos ministrų pir-
mininką Nehru atvykti į Jung-
tines Valstijas.

Nehru sekama vasarą lan-
kysis kai kuriuose Europos
kraštuose, tai ta pačia proga,
manoma, jis galės užsukti ir
Washingtonan.

Mūsų valstybės departmen-
to netikusi politika gerokai
pažeidė santykius tarp Ame-
rikos ir Indijos. Prezidentas
dabar bandys visa tai patai-
syti, asmeniškai pasitariant su
Indijos vyriausybės galva.

Vienas Kapsuko miesto vi-
durinės mokyklos moksleivis
parašė laisvką rusų rašytojui I.
A. Kozlovui, prašant papasa-
koti apie jo draugystę su
Vincu Kapsuku.

Rašytojas jam atsakė lai-
ku, kuris buvo išspausdintas
Lietuvos spaudoje. Skaitome:

"Vincas Mickevičius-Kapsu-
kas buvo ne tik geras mano
draugas, bet ir mokytojas, pa-
tarėjas. Aš žavėjauisi nepa-
prasta Vinco energija, išra-
dingumu. Mus suartino ben-
dras tikslas — kova už liau-
dies išvadavimą. Šis tikslas
nelengvai buvo pasiektas. Ne
kartą buvome drauge kalina-
ni caro kalėjimuose, kator-
goje. Bet savo teisingų sie-
kių neatsisakėme."

"I. A. Kozlovas toliau rašo,
jog jis baigia rašyti knygą
'Gyvenimas kovoje', kur vaiz-
duojamas ir V. Kapsukas. Be-
to, jis baigia rašyti atsimini-
mus apie V. Kapsuką. Pio-
nieriams atsistoję knygoje
'Gyvenimas kovoje' I. A. Koz-
lovas prae: 'Brangūs vaikai!
Priimkite mano kuklų darbą
apie puikų kovotoją už liau-
dies laimę, apie didvyrių kor-
vas už jūsų laimingą ir laisvą
gyvenimą, už jūsų puikią ate-
itį.'"

Atidžiai skaičiau eilę kal-
bų, sakyty Tarybų Sąjungos
Komunistų partijos XX suva-
žiavime.

Kiekvienas, ten kalbėjęs,
pabrėžęs milžiniškus pasiekimus,
kuriuos tarybinės tautos
atliko, matė reikalo pabrėžti
ir trūkumus, kurių jei nebū-
tu, dar didesni pasiekimai
būtų buvę atlikti.

Štai rašytojas Sologovas,
pranešime apie tarybinę lite-
ratūrą, smarkiai kritikavo ta-
rybinius rašytojus už tai, kad
jie dažnai rašo atitrūkusius
nuo gyvenimo veikalus. Dėl
to, esą, mažai pasirodo gerų
knygų.

Rašytojai turį trauktis iš
"šiltų vietų," sakė jis, turį gy-
venti kolūkiuose, mašinų u-
traktorių stotyse, darbininkų
gyvenvietėse, ten stebėti, ten
rašyti.

Jo nuomone, rašytojai per-
daug laiko praleidžia viso-
kiems posėdžiams, mitingams,
o "skaitytojas laukia iš jų
ne kalbų, o knygų."

Panašiai, beje, kadaise ra-
šytojų suvažiavime Maskvoje

Prasidėjo Alabamos negrų veikėjų byla

Montgomery. — Pirmadienį
čia prasidėjo negrų vadovų
byla. Teisiama arti šimto vietinių
negrų veikėjų, kurie vadovauja boiko-
tui prieš segregaciją miesto
autobusuose. Valstija kal-
tina, kad vadovaudami tam
boikotui negrų vadai laužo
įstatymus.

Tiesiamųjų tarpe randa-
si veikliausieji Montgome-
ry negrai, iskaitant apie 30
protestantiškų pastorių
(dvasiškių), NAACP veikė-
jus, unijų vadus ir t. t.

Boikotas tuo tarpu tęsia-
si. Autobusų kompanija
jau nustojo kursuoti beveik
tuščius autobusus ir žy-
miai sumažino linijų skai-
čių.

Tuo tarpu rasistiniai ele-
mentai pradėjo kampaniją
už tai, kad studentas Wil-
sonas, kuris išmestas klup-
riaušininkas iš Alabamos

Dulles grįžta,— matėsi su Rhee

Tokyo. — Pasimatęs su
savo gerais bičiuliais Čian-
gu (Formozoje) ir Rhee
(Pietinėje Korėjoje), sekre-
torius Dulles dabar per Ja-
poniją grįžta namo. Sakoma,
kad priėmimai Formo-
zoje ir Pietinėje Korėjoje
pridavė Dullesui nema-
žai vilties. Anksčiau jis
lankėsi šalyse, kur sutiki-
mai buvo gan šalti: Indijo-
je, Indonezijoje.

Pietinėje Korėjoje būda-
mas, Dulles per radiją pa-
sakė kalbą Šiaurinei Korė-
jai. Jis pakartojo, kad Ame-
rikos tikslu lieka "išlaisvin-
ti Šiaurinę Korėją iš ko-
munistinio jungo."

Pasaulinis Taikos Kongresas įvyks ši pavasarį Stokholme

Stokholmas. — Pasaulinė
taikos taryba čia laikys pa-
saulinį taikos kongresą ba-
landžio 4—9 dd. Apie tai
praneša konservatyvus
laikraštis "Svenska Dag-
bladet." Pasaulinis taikos
kongresas jau pirmiau į-
vyko Švedijoje, 1950 me-
tais. Tada buvo išleistas
taip vadinamas Stokholmo
manifestas, po kuriuoni
paskui pasirašė milijonai
žmonių visame pasaulyje.

kalbėjo ir A. Vienuolis — žu-
kauskas.

Lietuvos vyriausybė moka
senatvės pensijas artistui Ki-
prui Petrauskui, A. Vienuo-
liui-Zukauskui, Sofijai Čiur-
lionienei, V. Mykoliaičiui — Pu-
tinui, poeto Maironio seseriai,
mirusio prof. Romerio dukte-
rim, rašytojai Ievai Simonai-
tytei ir kt.

Montrealio Kardeliui tai ne-
patinka. Bet kas gi jo ten
paais!

universiteto, būtų atgal
priimtas.

Taip vadinamos Baltųjų
piliečių tarybos reikalauja
iš gubernatorių, kad jis
įsakyty universitetui Wil-
soną atgal priimti.

Numirė Irene Joliot-Curie

Paryžius. — Turėdama
58 metus amžiaus nuo
kraujo vėžio mirė garsioji
mokslininkė ir Nobelio pre-
mijos laimėtoja Irene Jo-
liot-Curie, pasaulinio taikos
judėjimo dalyvė. Ji buvo
mokslininko Frederiko Jo-
liot-Curie žmona. Jie abu-
kartu laimėjo Nobelio pre-
miją už uranumo skaldy-
mą atominei energijai.

Irene Curie buvo Pierre
ir Marie Curie duktė. Jos
tėvai irgi buvo garsūs fi-
zikai ir 1903 metais kartu
laimėjo Nobelio premiją.
Pierre Curie buvo franci-
zas, jos Motina Marie len-
kė, kurios originalė pavardė
buvo Skłodowska.

Irene Joliot-Curie apsi-
rgo kraujo vėžiu savo labo-
ratorijoje, darydama bren-
dymus su radioaktyviu
prieš vėžį. Sakoma, kad ji
žinojusi statanti savo gy-
vastį pavojun.

(Priešiau apie Irene Joliot-
Curie bus šios savaitės I-
vairumuose).

Libano žemės drebėjime žuvo daug žmonių, sukelta panika

Beirutas. — Žemės dre-
bėjimas sukrėtė pietinę Li-
baną (Lebanon) dalį ir tarp
130 ir 150 asmenų žuvo.
Pačioje sostinėje, Beirute,
drebėjimas irgi buvo jau-
čiamas, bet ten žuvusių ne-
buvo. Drebėjimo centras
buvo Sehimio apylinkėje,
pietiniuose Libano kalnuose
ir Bekos slėnyje. Ten ištisi
kaimeliai tapo sugriauti.

Po drebėjimo Beirute bu-
vo kilusi panika, nes tapo
paskleisti gandai, kad mok-
slininkas numato dar dides-
nius drebėjimus artimoje
ateityje. Beirute radijas
paskui kas dešimtą minutę
nutraukė programas, kad
pakartoti skelbimą, jog dre-
bėjimų numatyti negalima.

Drebėjimas taipgi buvo
silpnai jautas ir Izraelyje
bei Sirijoje, bet ten jis ža-
los beveik nepadarė.

Londonas. — Reutherio
agentūros pranešimu iš
ageitūros pranešimu iš
Bagdado, Irako policija
sūmė 15 partijos "At-
Tachrir" (nacionalinio iš-
sivadavimo partijos) narių.
Ši partija pasisako prieš
Bagdado paktą.

Britai tikisi per pusmetį užgniausią kipriečių kovą

Nicosia. — Feldmaršalas
Sir Hardingas paskelbė,
kad ima koki pusmetį iki
britai Kipre užgniaus "te-
rorizmą". Po tuo vardu jie
turi omenyje kipriečių na-
cionalistinį judėjimą už
tautinę laisvę ir susiliejimą
su Graikija.

Tuo tarpu praėjus sa-
vaitės pabaigoje Kipre
pradėjo aiškėti, kad nuo
atskirų užpuolimų prieš
britus šen ten, kipriečiai
pereina į platesnę ginkluotą
kovą, kuri jau turi parti-
zaninio pobūdžio.

Visuotinas streikas vystos Danijoje, baigias Suomijoje

Kopenhaga. — I streiką
išėjo 30,000 metalistų, sta-
tybininkų ir transporto dar-
bininkų. Prie jų pradėjo
prisidėti kitų pramonės ša-
kų darbininkai. Manoma,
kad streikas gali išsivystyti
į visuotiną, panašiai kaip
Suomijoje.

Danijos darbininkai re-
ikalauja aukštesnių algų, 48
valandų darbo savaitės su-
mažinimo iki 44 valandų ir
kompensacijos ligos metu.
Paskutiniai pranešimai sa-

Pietinėje Kipro dalyje
kalnuotose vietose, partiza-
nai pradeda įsteigti savo
bazes.

Britai sako, kad kiprie-
čių partizaninė organiza-
cija FOKA turi nemažai
ginklų. Bet Hardingas sa-
ko, kad jie turi sava infor-
maciją EOKA elėse ir gru-
na informacijų apie jos at-
teinančius žingsnius.

Britai taipgi sako, kad
jie vienoje stačiatikių baž-
nyčioje rado ginklų arse-
nalą.

ko, kad prie streiko pradėjo
prisidėti ir jūrininkai.

Iš Suomijos pranešama,
kad ten visuotinas strei-
kas jau baigiasi. Praeitais
savaitės pabaigoje apie ke-
li šimtai tūkstančių darbi-
ninkų dalyvavo masiniuose
mitinguose, kuriuose bu-
vo nutarta streiką baigti.
Abiejose šalyse, Danijoje ir
Suomijoje, streikams vado-
vauja socialdemokratai,
nors jie patys stovi ir prie
valdžios vairo.

Tunisija bus nepriklausoma

Tunisai. — Tunisijos pro-
tektorato valdžia paskelbė,
kad francūzai pažadė-
jo Tunisijai pilną nepri-
klausomybę. Kelios dienos
atgal francūzai pažadėjo
nepriklausomybę ir Maro-
kui.

Zinia, kad francūzai ža-
dėjo Tunisijai nepriklau-
somybę, sostinėje Tunise
neišaukė didelio džiaugsmo.
Valdžia įsakė iškabinti
tautines Tunisijos vėliavas,
bet dauguma arabiškų laik-
raščių klausia, kokios rū-
šies nepriklausomybė tai
bus — ar tas reiškia, kad
francūzai ištrauks savo ka-
rines pajėgas iš šalies? Ar
tas reiškia, kad užsienio po-
litika, policija ir kitos funk-
cijos tuojau bus perduotos
patiesiems tunisiečiams?

Londonas. — 22 buvę lei-
boristų partijos nariai, ku-
rie neseniai įstojo į Komu-
nistų partiją, išspausdino
laikraštį "Daily Worker"
pareiškimą, kuriame jie
ragina kitus leiboristų par-
tijose narius pasekti jų pa-
vyzdžiu. Jų tarpe yra aš-
tuoni buvę leiboristų parti-
jos Halifaxo, Jorkširo or-
ganizacijų vadovaujantieji
veikėjai ir keli leiboristų
partijos įvairių šalies raju-
nų organizacijų atstovai.

Rytų Vokietija minėjo sukaktį

Berlynas. — Visoje Rytų
Vokietijoje paminėta 35
metų sukaktis nuo sparta-
kistinės revoliucijos. Ber-
lyne įvyko masiniai mitin-
gai. Hallės mieste ginkluo-
ti fabričių darbininkai ir
darbininkiškas jaunimas
pravedė demonstraciją.
Spauda įdėjo Liebknecht-
o, Luksemburgės ir kitų
spartakistų vadų paveiks-
lus. Į paminėjimus atvyko
darbininkiškos delegacijos
ir iš Vakarų Vokietijos, y-
patingai iš Ruhr'o srities
ir Bavrijos, kur po Pirmo
pasaulinio karo darbi-
ninkų tarybos nekuriam
laikui, po spartakistų va-
dovybe, buvo perėmusios
galia.

Pineau nieko neišgavo iš Egipto premjero Nasserio

Paryžius. — Pkelyje na-
mo iš SEATO konferencijos
užsienio reikalų ministras
Pineau buvo sustojęs kai-
re, kur matėsi su premje-
ru Nasseriu. Pineau ban-
dęs įtikinti Nasserį, kad E-
giptas neturėtų duoti gink-
lų ir moralinės pagalbos
Maroko, Alžyro ir Tunisi-
jos partizanams. Bet Na-
seris atsisakė daryt tokius
pažadus, nors pasirašė po
bendru komunikatu su Pi-
neau, kad "taika Šiaurės
Afrikoje pageidaujama."

Prieštaraujanti gandai apie TSRS

New Yorkas. — Ameri-
kos spauda ir spauda Va-
ryta K. P. suvažiavime,
vairiausių gandy, spekuliacijų
ir žinių apie padėtį Ta-
rybų Sąjungoje. Vieni pra-
nešimai sako, kad Tarybų

Apie 90 žuvo sniego pūgose

New Yorkas. — Didžios
sniego pūgos New Yorke,
Naujojoje Anglijoje, New
Jersey valstijoje ir kitose
vietovėse rytiniame pakraš-
tyje sekmadienio naktį ir
pirmadienio rytą padarė
vieškelius ir kelius neper-
važiuojamais. Pirmadienio
rytą buvo pranešta, kad apie
90 asmenų žuvo susisie-
kimo ir kitose nelaimėse,
kurios buvo surištos su pū-
ga.

New Yorke pirmadienį
apie 14 colių sniegas dengė
žemę. Kadangi pūtė smar-
kus vėjas, tai kai kur pus-
nys buvo žymiai gilesnės.
Beveik visos mokyklos bu-
vo uždarytos. Tik maža da-
lis autobusų kursavo ir
daugelis žmonių pasivėlavo
į darbą arba visai nepribu-
vo.

Roma. — Prezidentas
Gronchi sugrįžo iš savo vi-
zito Amerikoje ir Kanado-
je.

Argentinos vald. už bažnyčių deginimą kaltina Peroną

Buenos Aires. — Argen-
tinios valdžios komisija iš-
nešė nuosprendį, kad už
bažnyčių deginimą praeitą
birželio mėnesį atsakomins-
gas pats Peronas, kuris tuo
metu buvo prezidentu, ir
jo ministrų kabinetas. Kaip
žinia, peronistai tuo laiku
kaltino, kad už bažnyčių de-
ginimą kalti komunistai.

Komisija sako, kad Pero-
no valdžia ne tik žiūrėjo
pro pirštus, kai prasidėjo
bažnyčių deginimas, bet
peronistiniai agentai patys
prisidėjo prie riaušininkų
sukiršinimo.

Per kelis paskutinius mė-
nesius dabartinė Argenti-
nos valdžia apkaltino pa-
bėgusį eks-prezidentą dar
visoje eilėje nusikaltimų,
kaip tai, visai jaunų mer-
gačių suvedžiojimą, dide-
lių sumų pavogime asme-
niškiems reikalams ir t. t.

Tbilisi. — Gruzijos sosti-
ėje įvyko masinis mitingas,
kuriame buvo paminėta
Stalino trečią mirties su-
kaktis. Rusų kalbos Gruz.
laikraštis "Zaria Vostoka"
atspausdino straipsnį, ku-
riame vadino Staliną išti-
kimiausiu Lenino mokiniu.

Sajungoje rengiamasi dar
astriani, negu buvo pada-
ryta K. P. suvažiavime,
pasmerkti Stalino rolę. E-
są, Chruščiovas savo kal-
boje uždaroje sesijoje pa-
sakęs, kad Stalinas visai
nesiskaitė su savo bendra-
darbių nuomonėmis, kad jis
perdaug pasitikėjęs TSRS-
Vokietijos nepuolimo paktu
prieš praeitą karą, ir atsi-
sakęs klausyti įspėjimų,
kad naciai rengiasi puliti ir
t. t.

Kai kurie laikraščiai pa-
duoda napatvirtintus pra-
nešimus, kad Tarybų Są-
jungoje vyksta mitingai,
kuriuose partijos veikėjai
informuoja darbo žmones
apie Chruščiovo išskeltus
kaltinimus.

Dar kiti pranešimai sa-
ko, kad Gruzijoje ir Arme-
nijoje įvyko demonstraci-
jos prieš tariamą "anti-sta-
linistinę" dabartinės vald-
žios politiką.

Bet kai kurie laikraščiai,
kaip Paryžiaus konserva-
tyvus "Le Monde," Stokhol-
mo "Svenska Dagbladet" ir
kairieji Vakarų Europos
laikraščiai sako, kad viso-
kiausiai gandai negalima
pasitikėti, nes jie iš jokių
autoritetinių šaltinių ne-
pasitvirtina.

New York "Times" pil-
nas prieštaraujančių žinių.
Taip vadinami "ekspertai"
apie Tarybų Sąjungą H. E.
Salisbury ir H. Schwartz
spekuliuoja apie įvairius į-
vykius, bet korespondentas
Jack Raymond, kuris ran-
dasi pačioje Tarybų Sąjun-
goje, sako, kad vėjus prieš
asmenis kultą ten stiprėja,
bet Stalinas lieka aukštoje
pagarboje už savo užsitar-
navimus socializmui.

Murmansk Jack Ray-
mond kalbėjosi su daugeliu
eilinių žmonių ir jie visi
reiškė numonę, kad Stali-
nas buvo didelis žmogus su
didžiais užsitarnavimais
revoliucijai.

Rytų Vokietijoje komu-
nistų vadus Ulbrichtas tuo
tarpu vėl kritikavo Stalino
rolę, sakydams, kad klai-
da manyti, jog jis vyriaus-
siai atsakomingas už karo
laimėjimą.

Singapore. — Britai su-
rėngė masinį mitingą už
Singapore "nepriklausom-
mybę." Malajiečiai nacio-
nalistai reikalauja, kad Si-
gapore būtų nepriklausomos
Malajos dalimi, kadangi
tai tos šalies miestas.
Susirėmimo tarp policijos
ir nacionalistų 50 asmenų
suzėista.

ORAS NEW YORKE šalta, apsiniauke. Ne- snigsia antradienį, bet vėl snigs trečiadienį.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President V. KAZEL; Sec.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES	
United States, per year	\$8.00
United States, per 6 months ..	\$4.50
Queens Co.	\$9.00 per year
Queens Co.	\$5.00 per six mos.
Canada and Brazil, per year ..	\$9.00
Canada and Brazil, 6 months ..	\$5.00
Foreign countries, per year ..	\$10.00
Foreign countries, 6 months ..	\$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

FOSTERIS APIE STALINĄ

JUNGŲ VALSTIJŲ Komunistų partijos pirmininkas Wm. Z. Fosteris parašė straipsnį (Daily Worker s. m. kovo 16 d.) apie tai, kaip amerikiniai komunistai turėtų reaguoti į dabartinį Tarybų Sąjungos Komunistų Centro Komiteto kritišką vertinimą J. Stalino darbų.

Straipsnis įdomus. Jo autorius patiria amerikiniams komunistams Stalino veiklos kritišką įvertinimo reikalą neiti į kraštutinumus. Tenka palaukti ir pamatyti, ką tuo reikalu galutiniui pasakys Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas kuris visa tai analizuoja, tiria. Amerikinių komunistų pareiga, sako Fosteris, "nestoti tuojau be sūko Staliną ginti, neigi jį draskyti į smetlius, kaip kai kurie mūsų eilės esantieji asmenys yra linkę daryti."

Kai kurie primeta, sako Fosteris, kitų šalių komunistinėms partijoms, skaitant ir amerikę, kodėl jų vadovybės pirmiau nekritikavo Stalino klaidų, kurios tik dabar viešai skelbiamos. Tai buvo dėl to, kad kiekviena kituose kraštuose esanti kompartija buvo pirmiausia užimta savo reikalais; dėl to, kad jos negalėjo kištis į kitų šalių kompartijų reikalus, būdamos toli viena nuo kitos.

Fosteris ragina amerikinius marksistus nepasiduoti tai anti-stalininei propagandai, kurią šiuo metu veda komercinė spauda; tos spaudos tikslas juk nepadėti išsiskirti Stalino ar kurio kito komunistų vadovo klaidas, — jos tikslas niekinti, su purvu maišyti kiekvieną komunistinį veikėją, taipgi visą komunistinį judėjimą.

Fosteris primena ir tai, kad, nežūrint visko, nežūrint to, kokios klaidos buvo padarytos Stalinui vadovaujant, "Tarybų Sąjunga atliko milžinišką progresą kiekvienoje gyvenimo srityje, kuriant socializmą."

Tarp kitų didžiulių pasiekimų, kuriuos Tarybų Sąjunga atliko, kai Stalinas stovėjo jos priešakyje, sako Fosteris, suminėti šie: trockizmo ir kitų oportunistų nugalėjimas; šalies apginklavimas; kova, vėstr prieš fašizmą pirm Antrojo pasaulinio karo ir laike jo; mokslo pakėlimas aukštame laipsnyje visoje šalyje; kritiškiausiais metais partijos vienybės išlaikymas.

"Viso to pasėka," nurodo Fosteris, "yra ta, kad šandien Tarybų Sąjunga, kurtu su Liaudies Kinija ir liaudiškomis demokratinėmis Europos ir Azijos valstybėmis šiuo metu greit pasiveja ir pralenkia pasaulinį kapitalizmą kiekvienoje srityje. Be abejo, ypatingai atsiūrint į Stalino nesugebėjimą išvystyti tikrą kolektyvinę vadovybę daug rimtu klaidų buvo padaryta, žygiuojant pirmyn. Jei ne tos klaidos, veikiausiai socializmas būtų padaręs dar didesnę progresą, negu jis padarė."

Fosteris yra įsitikinęs, jog dabartinė Tarybų Sąjungos Komunistų partijos vadovybė jau įrodė, kad ji gali kritiškai peržvelgti praėjusias politinę veiklą ir visa tai, kas buvo negero padaryta, atmesti, pataisyti ir nustatyti teisingas gaires atečiai.

MALENKOVO VIZITAS

KALBĖSIME Vienaip ar kitaip, o buvusiojo Tarybų Sąjungos premjero Malenkovo vizitas į Didžiąją Britaniją turi didžiulę politinę reikšmę.

Delegacija, kuriai vadovauja Malenkovas, atvyko Anglijon susipažinti su tos šalies elektros pramonės veikla. Jis buvo priimtas šiltai. Jis dabar keliauja po pramoninę Angliją, tariasi su josios pareigūnais, dalijasi mintimis apie elektrinę pramonę ir kitus reikalus.

Nemūnoma, kad Malenkovui bus parodyta visos anglų pramonės paslaptys. Ne, paslapių nelabai linkusios rodyti nei viena šalis kitos šalies piliečiams. Bet svarbu, kad tariamasi, svarbu, kad tokie vizitai tarnauja artimesniam susipažinimui ir draugiškumui; svarbu, kad tai tarnauja taikos reikalui.

Kitą mėnesį, atsiminkime, tą prieš Didžiąją Britaniją lankys Chruščiovas ir Bulganinas. Tai taikos reikalui turės dar didesnės reikšmės.

GERAS PASIŪLYMAS

SENATORIUS Estes Kefauveris ragina, kad prezidentas Eisenhoweris pasiūlytų Tarybų Sąjungai tokį sumanymą: Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga susitaria numazinti kariniam ginklavimuisi išlaidas 15 procentų.

Mums rodo, tai sveiką sumanymą.

Kefauveris, kaip žinia, ruošiasi kandidatuoti (demokratų partijos sąrašė) prezidento vietai.

Praėjusį antradienį New Hampshire valstijoje partinioose balsavimuose buvo išrinkta 12 atstovų į būsimąją demokratų konvenciją; visi 12-ka stoja už Kefauverio kandidatūrą.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

A. SNIEČKUS KALBĖJO XX SUVAŽIAVIME

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XX-ajame suvažiavime, apie kurį visas pasaulis dar ir šiandien tebekalba ir teberašo, buvo arti 1,5000 delegatų. Suvažiavimas tęsėsi apie savaitę laiko. Todėl savaime suprantama, kad ne visi delegatai turėjo progos ten kalbėti.

Bet Lietuvos Komunistų partijos pirmasis sekretorius A. Sniečkus, ten sakė kalbą (Tenka priminti, kad Sniečkus, kaip praneša spauda, veikliai dalyvavo per visą suvažiavimą; jis buvo suvažiavimo prezidentu, jis buvo ir kai kuriuose jo komitetuose, be to, jis tapo išrinktas į Centro Komitetą).

Mes čia paduosime kai kurias ištraukas iš jo kalbos, tame suvažiavime sakytos. Sniečkus kalbėjo:

"Tik Tarybų valdžios metais įvykdoma senoji lietuvių tautos svajonė pastatyti Kauno hidroelektrinę. Kauno hidroelektrinė turės didelę reikšmę tolesniam respublikos liaudies ūkio vystymuisi.

"Žemės ūkio srityje likviduoti sunkūs karo padariniai, žymiai pagerėjo jo aprūpinimas technika. Respublikoje yra daug kolūkių, kurie sėkmingai vysto savo visuomeninį ūkį, didina žemės ūkio produktų gamybą. Daugelis kolūkių ir tarybinių ūkių pastaraisiais metais pasidarė didžiai prekiniais ūkiais. Padidėjo kolūkių ir kolūkiečių piniginių pajamų. Per praėjusį penkmetį žymiai išaugo pieno ir mėsos gamyba. ...

"Tačiau rimti respublikos partinių ir tarybinių organų darbo trūkumai vadovaujant žemės ūkiui, nepalankios pastarųjų dvejų metų meteorologinės sąlygos labai neigiamai atsiliepė žemės ūkio gamybos būklei. ...

"Svarbiausia atsakomybė už tai, kad Lietuvos žemės ūkyje yra rimtų trūkumų, žinoma, tenka respublikos partinei organizacijai. Tačiau už trūkumus, esančius respublikos žemės ūkyje, atsako ir TSRS žemės ūkio ministerija, ir TSRS Tarybinių ūkių ministerija. TSRS žemės ūkio ministerija nepakankamai atsižvelgė į Lietuvos ypatumus. Pasitaikydavo, kad sąjunginės ministerijos darbuotojai ne tik patys silpnai gilinosi į respublikos žemės ūkio ypatumus, bet kartais maža teklauisdavo vietinių darbuotojų balsą. TSRS žemės ūkio ministerija nepakankamai vertino reikšmę tokios pašarinės grūdinės kultūros, kaip vikių-avižių mišinys, kuris vaidina gana reikšmingą vaidmenį vystant respublikos gyvulininkystę. Buvo mažinami dobilų pasėliai. Dėl to sumažėjo pašaro ištekliai. TSRS žemės ūkio ministerija taip pat neatsižvelgė į respublikos gyvulininkystės vystymo ypatumus.

"Kaip yra žinoma, TSRS KP CK rimtai pataisė TSRS žemės ūkio ministerijos darbuotojus. ...

Kaip matome, A. Sniečkus, dėl pasireiškusių trūkumų žemės ūkyje kaltina

ne tik Lietuvos darbuotojus, o ir TSRS žemės ūkio ministeriją, kuri per daug kišosi į Lietuvos žemės ūkio reikalus, nesusipažinusi su sąlygomis. Sniečkus ir kitų kalbėjusių suvažiavime delegatų kalbos padarė tai, kad suvažiavimas pasisakė prieš perdidelį "iš viršaus" kišimąsi į vietų reikalus, tvarkant žemės ūkį. Ateityje bus paliekama vietos žmonėms apsispręsti dėl to, ką kur sėti, ką kur auginti.

Toliau:

"Respublikos kolūkiai padėjo rimtą pagrindą šių metų derliui: žiemkenčiais apšėta 605 tūkstančių hektarų plotas, arba 180 tūkstančių hektarų daugiau, negu 1954 metais. Žiemkenčiai pasėti geriausiu agrotechnikos laiku, jie gerai atrodo. Rudenį kolūkiuose buvo suartė dvigubai daugiau žemės, negu 1954 metais.

"Mes dabar aiškiai matome, kad gyvulininkystės pakilimui užtikrinti svarbų vaidmenį vaidina kukurūzai. Jau pernai eilė respublikos kolūkių ir tarybinių ūkių gavo gausų kukurūzų žaliavos masės derlių. Tačiau augindami kukurūzus, kaip teisingai pažymėjo draugas Chruščiovas, mes buvome padarę daug klaidų, ir dėl to gautas mažas šios nepaprastai vertingos kultūros derlius. Mes įgyvendiname eilę priemonių ir dar imsimės papildomų priemonių kukurūzų pasėliams šiemet žymiai padidinti, sėjai gerai atlikti ir reikiamai pasėlių priežiūrai organizuoti. Daugelyje kolūkių kukurūzų pasėliams yra paruošti geriausi žemės sklypai, kolūkiečiai apmokomi kukurūzų auginimo agrotechnikos, nagrinėjamas priešakiniis jų auginimo būdas. Šiemet mes būtinai išauginsime gerą kukurūzų derlių. Placiosios kolūkiečių masės jau pri pažino šią nepaprastai vertingą kultūrą.

"Didžiai svarbus uždavinys vystant gyvulininkystę yra pašarų sukaupimas. Todėl šiemet greta kukurūzų pasėsimu dvigubai daugiau dobilų, negu pernai, žymiai padidinsime saldžiojo lubino pasėlius. Jau pernai pradedame, o šiemet toliau organizuosime kultūrinę gamyklas ir gerinsime šienaujamą pievą. Dabar daugelis kolūkių įsijungė į kovą už tai, kad būtų maksimaliai sukaupta organinių mineralinių trąšų, kurios yra ypač svarbi sąlyga derlingumui pakelti.

"Mūsų respublikoje yra 83 rajonai. Tokiam dideliui rajonų skaičiui sunku vadovauti. ...

"Ypač svarbus mūsų uždavinys, kaip pasakė TSKP CK ataskaitiniame pranešime draugas Chruščiovas, yra toliau stiprinti partijos rajonų komit. ir pirminės part. organizacijas kaime, gerinti darbą su žmonėmis, su kadrėmis. Būtina plačiau naudoti partijos rajonų komitetų aparatą organizatoriniam ir masiniam politiniam darbui dirbti netarpiškai kolūkiuose.

"Siekiant pagerinti vadovavimą, didžiulę reikšmę turi tai, kad partiniai darbuotojai įsigytų reikiamas žinias žemės ūkio srityje.

Tuo tikslu Lietuvos KP CK organizavo nuolat veikiančius trijų mėnesių kursus, kuriuose mokosi rajonų komitetų instruktoriai ir sekretoriai MTS zonoms.

"Žemės ūkio klausimais yra svarbiausi klausimai respublikos partinių ir tarybinių organų darbe. Lietuvos partinė organizacija, vadovaudamasi TSKP CK nurodymais, gerindama organizatorinį ir auklėjimo darbą su žmonėmis, padės visas pastangas, kad visokeriopai sustiprintų kolūkių visuomeninį ūkį, pasiektų tolesnį viso respublikos žemės ūkio kilimą. ...

Apie kitus svarbius Lietuvos tarybinės respublikos reikalus A. Sniečkus šitaip pasakojo:

"Lietuvos TSR Mokslų akademijos sistemoje yra 12 mokslinio tyrimo institutų. Bendras mokslinių darbuotojų, profesorių ir aukštųjų mokyklų dėstytojų skaičius respublikoje yra 1,900. Beje, šie skaičiai jokių mastų negali būti sulyginami su tuo, kas buvo buržuazinėje Lietuvoje, kur mokslas buvo užguitas. ...

"Mūsų valstybės interesai reikalauja, kad sąjunginių respublikų institutai ir mokslų akademijos taptų tikrais priešakinio tarybinio mokslo centrais. Tam reikia rimtai pagerinti mokslinio tyrimo darbą respublikoje, visų pirma technikos ir žemės ūkio mokslų srityje, žymiai sustiprinti mokslinio tyrimo įstaigų materialinę-techninę bazę.

"Tam reikalinga rimta sąjunginių organizacijų pagalba. Tuo pačiu metu reikia pakelti pramoninių ministerijų vaidmenį vystant mokslinio tyrimo darbus. Dabar net kai kuriose stambiose sąjunginės priklausomybės gamyklose, pavyzdžiui, Kauno turbinų gamykloje, nėra nei konstruktorių buro, nei laboratorijų. Kai kurios ministerijos, pavyzdžiui, TSRS žuvies pramonės ministerija, galėtų organizuoti Lietuvoje ir stambesnes mokslinio tyrimo įstaigas.

"Respublikoje dar nepakankamai išvalgytos gėlmės. Mes turime iškasenų, tinkamų tam tikroms haudies ūkio šakoms vystyti. Tačiau geologinio žvalgymo darbai yra aplėisti, jie išskaidyti tarp daugelio organizacijų, kurių kiekviena dirba atskirai, amatininkai. Matyti, reikėtų sudaryti respublikoje vieningą organizaciją su stipria materialine-technine baze, kuri aptarnautų visus respublikos poreikius geologijos žvalgymo srityje.

"Lietuvoje, kaip ir kitose sąjunginėse respublikose, pasiekti didelį laimėjimą ruošiant nacionalinės inteligentijos kadrus. Pokariniais metais Lietuvos aukštosios mokyklos paruošė daugiau kaip 18 tūkstančių specialistų. Šiuo metu respublikos aukštosiose mokyklose mokosi 23 tūkstančiai studentų, arba beveik 6 kartus daugiau, negu buvo buržuazinės Lietuvos aukštosios mokyklose.

"TSKP CK ataskaitiniame pranešime iškeltas uždavinys gerinti specialistų paruošimo kokybę, stiprinti mokymo proceso ryšį su ga-

myba. Mūsų respublikoje šis klausimas taip pat pribrendo. Šiuo metu Lietuvos vidurinės specialiosios ir aukštosios mokyklos yra eilės sąjunginių-respublikinių ministerijų žinioje. Pavyzdžiui, 12 Lietuvos aukštųjų mokyklų vadovauja 5 ministerijos. Ar ne laikas pagalvoti apie tai, kad respublikoje būtų organizuotas vieningas centras, kuris koordinuotų ir nukreiptų visų aukštųjų mokyklų ir vidurinių special. mokyklų darbą ir būtų TSRS Aukštojo mokslo ministerijos sistemoje. Mums atrodo, kad tai padėtų kelti specialistų paruošimo kokybę ir sustiprinti mokslinio tyrimo darbą aukštosiose mokyklose.

"Ryšium su tuo noriu padaryti kai kurias pastabas apie TSRS aukštojo mokslo ministerijos darbą.

"Šiemet Aukštojo mokslo ministerija atsiuntė pasikirstymą, pagal kurį sumažinamas mums labiausiai reikalingų agronomų, zootechnikų, veterinarių kadry paruošimas ir nutraukiamas pramonės ir žemės ūkio konkrečios ekonomikos specialistų paruošimas. Pernai Aukštojo mokslo ministerija nutraukė studentų priėmimą į Vilniaus universiteto geologijos katedrą, nepaisant to, kad ši katedra turi reikalingą materialinę bazę ir mokslinius kadrus.

"1950 metais TSRS Ministrų Taryba įpareigojo Aukštojo mokslo ministeriją pastatyti 1952—1955 m. Lietuvos žemės ūkio akademijos mokymo korpusus. Iš pradžių ministerija ketino statyti mokymo korpusus Kaune, nors už miestą Iukuose yra geros sąlygos akademijos materialinei bazei sudaryti. Vėliau Aukštojo mokslo ministerija visiškai atsisakė šios statybos. Nebuvimas mokymo korpusų rimtai apsunkina žemės ūkio specialistų paruošimą.

"Mes laikome reikalingu, kad TSRS Aukštojo mokslo ministerija greičiau pašalintų šiuos trūkumus. ...

"Lenininių nacionalinės politikos principų didingumą nepaprastai giliai suprantą lietuvių tautą, kuri tik Tarybų valdžios sąlygomis įgijo tikrą valstybingumą ir nepriklausomybę. Ikišrus Lietuvoje Tarybų valdžią, į negrįžtamą pradię ūkio šakoms vystyti, laikai, kai lietuvių tautai vilko vietinių ir užsieninių engėjų jungą.

"Dabar, kai lietuvių tauta gyvena ir dirba galingoje broliškoje sąjungoje su kitomis TSRS tautomis, reikalingi užsienio sluoksniai, bejeigisko pykčio apimti, visai mėgina apšmeižti tarybinę santvarką. Aš turiu galvoj, konkrečiai, liūdnai pagarsėjusią JAV prez. ir Jungt. karalystės ministro pirmininko Washingtono deklaraciją, kurios autoriam neduoda ramybės nepriklausomas išsivadavusių iš kapitalizmo jungo tautų gyvenimas.

"Lietuvių tauta nemiršo ir niekad nepamirš, kad Vakarų imperialistai savo laiku net klausyti nenorėjo apie nepriklausomą lietuvių tautos, Lietuvos valstybės gyvavimą. 1919 metais imperialistai nuskandino kraujuje Tarybų valdžią Lietuvoje ir gabalais pas-

kirstė Lietuvos žemę grobikams.

"Lietuvių tauta atmena kad Vakarų imperialistai apginklavo hitlerininkus, kurie degino Lietuvos miestus ir kaimus, užtvindė Lietuvos žemę krauju, nuklojo ją daugelio tūkstančių lietuvių lavonais. ...

"Tarybinio kelio teisingumą vis labiau supranta daugelis tūkstančių lietuvių, kurie buržuazijos metais buvo priversti palikti šalį ir ieškoti duonos kąsnio už vandenyno. Lietuvos darbo žmonės gauna iš anapus vandenyno gyvenančių lietuvių dešimtis tūkstančių laišku, kuriuose pasakojama apie vis blogėjančią jų padėtį, apie nedarbą, apie išnaudojimo stiprėjimą. Tuo pat metu šių laišku autoriai džiaugiasi laimėjimais, kuriuos yra pasiekę Tarybų Lietuvos darbo žmonės.

"Mes esame laimingi, — rašo Bronė Svirnavicienė iš Montevideo, — kad darbo žmonės taip gerai gyvena mūsų gimtojoje Lietuvoje.

"Kai aš girdžiu, — rašo Kazys Skirinskis iš Brazilijos, — apie tuos didelius darbus, kuriuos nuveikia mūsų tėvynainiai Lietuvoje, mano širdį suspaudžia skausmas, kad aš palikau savo brangiąją tėvynę. ...

"Mums malonu girdėti svetur, — rašo Jonas Smilčius iš Buenos-Aireso, — kad mūsų tėvynėje statomi nauji fabrikai ir gamyklos, kad žmonėms nebereikia, beieškant duonos kąsnio, išvykti į užsienį."

Washingtonas. — Eisenhoweris spaudos konferencijoje pasakė, kad jis "būtų linksmas kandidatuoti su Nixonu."

His hopes are pinned on You!

Freedom is a daily disaster for a hospitalized veteran. His hopes of happiness are pinned on you. For it's through you that Red Cross help comes. It is through you that your Red Cross thrives — to help brighten a veteran's life — to help when disaster strikes and when blood or first aid may save a life. Remember — the hopes of millions are pinned on you. You can help by pinning the Red Cross button on your lapel.

Help Him... Join and Serve!

SPONSOR'S NAME

VARŠUVOJE

(Taša)

Kalbant apie lenkų meną, reikia pasakyti, kad jų tapyba pergyvena tam tikrą krizę; nemaža joje formalizmo ir kitų „izmų“. Jei plakate dailininkai parodo daug drąsos, sąmojaus ir išradingumo, tai tapyboje jie neišbrenda ir ieškojimų klampynės. Jie vis dar atitrūkę nuo savo klasikų garbingų tradicijų. Stebėsi, kad J. Mateikos tėvynėje taip nesiseka kai kuriems rimtiesiems dailininkams.

Lenkijoje ypač domimasi liaudies menu. Pokariniais metais įvairiose respublikose vietovėse suorganizuota 69 liaudies meno konkursai su 167 parodomis; V pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio proga 235 liaudies meno kūrėjai apdovanoti premijomis.

Apvaikščiojus, kad ir pasukubomis, Liaudies meno paroda, krinta į akį motyvu ir spalvų įvairumas. Idomūs yra šviesiaspalviai Zakopanės kalniečių drabužiai, ryškių spalvų audiniai, išausti Lovičio miesto apylinkėse. Daug ekspresijos įdėta į molinius žaisliukus. Puikūs ir saviti medžio drožiniai, ypač išradimai atlikti avilais, kurių vieni vaizduoja lokį, kiti — žmogų, o vienas — net rankomis susikabinusią jaunavedžių porą. Plačiai išgarsėję lenkų vilnoniai kilimai su jausta flora, fauna ir žmonių paveikslais. Pasigėrėjimą sukelia kalniečių sidabriniai dirbiniai.

Krokuvoje vaisių metu malonūs šeiminkai įteikė dovaną. Atidargūs žydros spalvos dėžutės viršelį, ant švelnaus pliuso pagalvėlio išvydau jubiliejinį A. Mickevičiaus medalį.

Pavakarys pas kolūkiečius

Keliaudami po Lenkiją, stabtelėjome Lovičio mieste. Trumpai apsilankėme turguje. Iš tolo žerėjo gelsvai raudoni obuoliai. Dauguma pagyvenusių kaimo moterų dėvėjo spalvotus švarkus, ypač ryškius sijonus, tokius pačius, kokius mes matėme parodoje.

Saulė, mums važiuojant pro Lodzę, paskendo fabrikų dūmuose. Buvusiuose tekstilės pramonininkų rūmuose gyvena darbininkai; statomi ir nauji namai. Lodžės fabriku gaminiai žinomi toli už Lenkijos ribų. Mieste dar yra vienas kitas smulkus prekybininkas, krautuvėlės savininkas...

Vroclavą pasiekėme temstant. Tai didelis miestas, tik labai sugriautas. Jame verda turiningas ekonominis ir kultūrinis gyvenimas. Miesto šeiminkai mus sutiko su gėlėmis. Apžiūrėję vietas ir kitų dailės mokyklų mokinių darbų parodą A. Mickevičiaus motyvais, buvome paprašyti pasirinkti — ką toliau aplankyti: operą ar kooperatyvą.

Ilgai galvojau, kam toks priešpastatymas? Ką, pagaliau, mums gali parodyti kooperatyve? Nejaukiai pasijutau, pasiteiravęs ir sužinojęs, kad kooperatyvu lenkai vadina kolūkių būdą. Iš tikrųjų savo užmojams, pasirinkime ir viena, ir antra. Bematant mūsų „Var-

šava“ įriedėjo į didelį kiemą, kurį iš visų pusių gubė senai raudoni plytų mūrai. Mus pasitiko stambus trumpais kailiniukais apsirengęs vyras ir paprašė į vidų. Tai buvo Boleslavo Bieruto vardo kolūkio pirmininkas Michalas Rysinskis.

Įėjome į mokyklos klasę, susirangėme aukštokuose išrašytuose ir išdrožinėtuose suoluose. Vienas po kito rinkosi kolūkiečiai, sėdosi taip pat į suolus ir, atrodo, laukė, ką gi mes jiems pasakysime. Tačiau mes atvažiuojame ne į literatūros vakarą, ne paskaitos skaityti, o pasižiūrėti, kaip kolūkiečiai gyvena, ir pasiklausti, ką jie kalba. Paprašius papasakoti mums, tarybininkams žmonėms, apie savo gyvenimą, pirmininkas pagalvojė, šyptelėjo ir pamažu pradėjo:

— Čia kadaise buvo dvaras. Sako, kažkokio Vilhelmo giminiščio. Vėliau perėjęs kažkokiam generolui. Mūsų dauguma — mažamečių ir bežemių vaikai. 1923 metais, ieškodami duonos, išvykome į Prancūziją. Ten vargome, kol iš mūsų tėvynės Tarybinė Armija išvarė hitlerininkus. 1946 metais grįžome į naująją Lenkiją. Susidėjome 22 šeimos. Pradžioje turėjome 240 ha, 6 arklius ir 22 karves. Pradėjome dirbti. Po metų pirkome dar 18 arklių ir traktorių. 1948 metais vidaus priešai stengėsi mūsų kooperatyvą sugriauti, tačiau jiems tai nepavyko. Mes dar tvirčiau griebėmės darbo. 1950 metais kooperatyvas jungė jau 52 šeimas. Vyko įnirtinga klasių kova. Priešas padegė 100 ha kviečių derlių. Tik 1952 metais visi suėjo į kooperatyvą. Dabar mūsų yra 92 šeimos. 1954 metais už darbadienį gavome po 7 kilogramus grūdų, 3 kg. bulvių, 4 kg. runkelių, 2 kg. šieno ir po 16 zlotų.

Paprašėme pirmininką papasakoti ir apie save. Kalbėjo jis nenorom ir šytkiškai. Jo tėvas turėjęs 7 ha žemės ir 10 vaikų. Jis pats turįs 5 vaikus. Vienas mokosi Lodžės švietimo mokykloje, duktė — vaikų darželio auklėtoja, kita — kultūros namų vedėja. Jis pats esąs Lenkijos Seimo deputatas, buvęs du kartus Tarybų Sąjungoje. Pirmininkas su užsidegimu kalbėjo apie Kubanės kolūkius.

Rūpestinga mūsų palydovė priminė, kad opera jau prasidėjusi, tačiau dar daug ką norėjosi pamatyti, ir mes neskubėjome.

Vikrus, nedidelio ūgio Juzefas Janekas — avių fermos vedėjas — pakvietė būtina aplankyti jo namą, esantį netoli kolūkio centro.

Nuvykome. Gryčioje buvo šilta. Įėjusi su tik ka pamelžto pieno kibiru stambi moteris pasisveikino ir pasakė:

— Grįžome! Į kapitalistinę Lenkiją nebūtume grįžę, o kai ji pasidarė socialistinė — grįžome. Ir, kaip matote, neblogai gyvename. Jauna marta supo anūką. Ant komodos stovėjo radijo imtuvas, palubėje švietė elektros lemputė. Tuojau atsirado ir keletas bonkų. Šeiminkas kalbėjo:

— Auginu vynuoges...

Gal ir neblogas išėjo, bet jis šviežias... Prašom paragauti...

Palydovai mus ragino skubėti: pamatyti bent partinį operos „Erosas ir Psychėja“ veiksmą, o mes klausėmės vaishingų šeiminkų pasakojimo apie jų naują gyvenimą. Jie dabar žino apie Tarybų Sąjungą, jie kuria ūkį panašiai, kaip ir paš mus. Mes nebejauciame skirtumo tarp jų ir mūsų: mes drauge žengiamo vienu socializmo keliu.

— Koks puikus būtų romanas! — kalbėjo poetas P. Glebka mašinoje, važiuojant į Vroclavą. — Juk tai herojai!

Jo žodžius vėliau, jau Varšuvoje, perdavė lenkų poetams, tik pridėjau: — Jūs skundžiatės mažais tiražais... Palieskit šių žmonių minčių ir jausimų pasaulį, — pajusite, ką reiškia jūsų žodis!

Tarp dūkų kaimelių

— Mes norime vieni dienai jus atplėšti nuo delegacijos ir nuvežti pas lietuvių, — tarė vienu balsu abi palydovės — A. Lau ir T. Titova. — Jie šiandien jūsų laukia.

Man tai buvo staigmena. Važiudamas iš Vilniaus, prisipažinsiu, to nesitikėjau. Todėl, suprantama, buvau nepasiruošęs: važiauvau be dovanų.

Diena buvo graži. Mes palikome Varšuvą, pramoninį priemiestį Prahą ir pasileidome Mazovijos lygumomis siaurės rytų link. Kelias tiesus ir lygus. Nė nepajutome, kaip išvydome naują, didelę, truputį keistą Bialystoko bažnyčią. Kairėje plento pusėje raudonuoju nauji tekstilės kombinato pastatai, arčiau miesto matosi vis daugiau statybų. Prie Tarptautinės knygos klubo mus pasitiko vaivadijos valdžios ir kultūros įstaigų darbuotojai su sveikinimais ir gėlėmis, pakvietė pasirašyti svečių knygoje.

Po pusryčių su miesto atstovais per Augustavo mišką važiuojame į Suvalkus, kur mūsų laukė apskrities vadovybė. Jaunimas apdovanojo gėlėmis, vyresnieji sveikino žodžiu. Čia sutikome keletą lietuvių mokytojų ir tarnautojų, nes Suvalkuose yra lietuvių vidurinės mokyklos 8 klasės. Kalbėjomės iš karto keturiomis kalbomis; apskrities pirmininkas buvo baltarusis. Aš papasakojau, kad lietuvių, lenkų ir rusų kalba Tarybų Lietuvoje skamba lygiomis teisėmis, o dainos „Sermukšnėlė“ ir „Gegutė“ pas mus tapo ypač populiarios.

Mums besivaišinant, vienas šaunus jaunuolis puikiai padainavo A. Mickevičiaus dainą apie Viliją, lietuvių tę ir puikias lietuvių dainas. Valanda kita prabėgo bematant; ėmė temti, teko atsisveikinti su vaishingais šeiminkais ir skubėti į Punska, kur mūsų laukė dūškai.

Kelios mašinos-lėkės tiesiu keliu. Dar valandėlė, ir iš plento pasukome kairėn — į kalniuką. Ratai tuojau pajuto grūdą. Mašina, šokinėdama, siūbuodama į šalis, veržėsi pirmyn pro kaimus, kurių vardai daugiausia buvo lietuviški. Žiburių nušviestame kelyje priešais pamatėme raitą valstietį. Jis, staiga apsisukęs, suoliu pasileido atgal. Netrukus pamatėme trobesius, aplink kuriuos būriavosi daug žmonių. Tai

buvo Punsko vidurinė mokykla. Čia mūsų laukė atvažiuojant iš aplinkinių kaimų valstiečiai ir miestelio gyventojai.

Nedidelė salė buvo pilna. Scenoje laukė tautiniais drabužiais apsirengę jaunuoliai ir merginos. Ant sienos kabojo Tarybų Lietuvos ir liaudies Lenkijos herbai. Su dideliu vargu nugalėję žmonių spūstį, tiesiog veržte prasiveržėme į sceną.

Buvo daug sveikinimų šiltais lietuviškais žodžiais, gyvų gėlių puokštėmis ir dovanomis. Raštuotą namų darbo rankšluostį, perristą raudonu kaspinu ir apkaistą žaliomis rūtų šakelėmis, padovanojo „Sūdubos“ meno saviveiklos ratelis, antrą — šileikiemio mokytoją Durtėnaitę. Už visa tai atsidėkoti jiems aš dar šiandien nerandu žodžių.

(Bus daugiau)

Amatininkai, pajieškodami darbų, praneškite per Laisvę ir gausite pasiūlymų. Kaina už paskelbimą žema.

Apie laiško rašymą
į užsienį

I mus, kaip amerikiečius, žiūri pasaulio žmonės su žingeidumu, su viltimi ir kartais su kritikos akimis.

Natūralus dalykas, kad užsienio žmonės nori viską apie mus žinoti. Laiškuose iš giminių ir draugų, užklausiama daug kas apie mus ir apie kraštą, kuriame mes gyvename. Mūsų atsakymai ne tik sudarys išpūdžius apie save, bet ir apie pačią Ameriką.

Todėl svarbu duoti aiškius ir teisingus atsakymus. Pirmoji vietoj reikia paminėti, kad šie atsakymai yra tik savo asmeniški atsakymai.

Kur negalima atsakyti į nežinomus klausimus, gerai pabrėžti, kad nesame ekspertai Amerikos tautinės ar tarptautinės politikos. Yra daugelis kitų dalykų, apie kuriuos galima rašyti, ypatinai apie gyvenimą savo apylinkėse, apie kasdieninius dalykus, apie pasisekimus ir nepasisekimus, apie savo problemas.

Common Council

Vaidinimui... Dainavimui
Pasiskaitymui

L.M.S. Leidiniai

Lietuvių Meno Sąjunga savo archyve turi daug dramų veikalų, komedijų, dainų, muzikos kūrinių ir kitokių leidinių, kuriuos pagal pareikalavimus patiekia dramų grupėms ir chorams. Daug tų scenos veikalų, kaip tai Julijos Žemaitės „Klampynė“ ir „Marti“ arba Rojaus Mizaros „Ponas Amerikonas“ ir kiti yra puikiai pasiskaitymo medžiaga kiekvienam asmeniui. Sceniniai veikalai visame kultūringame pasaulyje yra netik vaidinami, bet ir SKAITOMI, kaip visokios kitos knygos.

LMS čia patiekia dalinę sąrašą scenos veikalų ir muzikos kūrinių bei dainų, kuriuos parduoda ir paštu prisiunčia kiekvienam pareikalavusiam — grupėi arba atskiram asmeniui.

Scenos veikalai --
knygos pasiskaitymui

KLAMPYNĖ

Julijos Žemaitės klasikinės veiklas, dramatizavo V. Miliūnas. Penkių veiksmų drama iš Lietuvos gyvenimo. Puiki pasiskaitymo knyga (54 puslapių) pilna samojaus, liaudiško jumo ir satyros. Kaina tik 25 centai.

MARTI

Žemaitės bene geriausiai žinomas kūrinys. Dramatizavo V. Miliūnas. Veiklas pirmą kartą perstatytas 1945-ais metais Vilniaus Valstybiniame teatre. Verta pasiskaitymo kiekvieno lietuvių literatūros mylėtojo. Kaina 25 centai.

PONAS AMERIKONAS

Rojaus Mizaros trijų veiksmų komedija, gerai žinoma Amerikos lietuviams, niekad nepasenstantis veikalas, kurį lygiai malonu skaityti, kaip matyti scenoje. Kaina 25 centai.

NESUSIPRATIMAS

Rojaus Mizaros trijų veiksmų pjesė iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Skaitysi lengvai, in'ryguojančiai, kaip to paties autoriaus romanai. Kaina 25 centai.

PRASVILPTA LAIME

Andriaus Skripkos dviejų veiksmų nepaprastai juokinga komedija, kuri jau plačiai matyta scenoje ir skaityta daugelio. Vaidina 6 asmenys, lengvai perstatoma. Kaina 25 centai.

KOMISKI VAIZDELIAI

Jono Juškos „Kornų daktaras“, „Kerštingi kiverčiai“ ir „Užguitas vyras.“ Jurgio Klimo „Jurkačio gyvenimas“ ir Jauno senio „Sudarkytas senbėnis.“ Penki trumpi juokingi dialogai, tinkami perstatymui scenoje, skaitymui pobūviuose arba asmeniškam pasiskaitymui, — pilni gyvų juokų ir baikų. Kaina 25 centai.

LIETUVA

W. Kubiliaus trijų veiksmų alegoriškas istorinis veikalas apie senovinę Lietuvą. Kaina 25 centai.

BLINDA

Veikalas apie legendarinį „žemaičių razbaiduką“, vienas seniausių ir mylimiausių lietuvių scenos veikalų. Parašė, pasiremiant liaudies pasakomis, žemkalmis.

MŪSŲ GYVENIMO ŽAIZDOS

Keturių veiksmų drama iš netolimos praeities. Parašė Rojus Mizaras. Rimtas pasiskaitymas apie Amerikos lietuvių ir naujakurių, netoliną Lietuvos praeitį ir t. t. Kaina 35 centai.

Dainos ir Muzikos kūrinių

RINKTINĖS M. PETRAUSKO DAINOS

Puikiai išleistas mylimo lietuvių kompozitoriaus dainų rinkinys su išsamia R. Mizaros parašyta M. Petrausko biografija. Knyga, kuri turėtų rasti kiekvieno kultūringo lietuvių namuose. Kaina vienas doleris.

LIETUVOS DAINOS

Pas motuše augau, Mergytė jaunoji, Lėk, balandėli, ir kitų populiarių lietuvių liaudies dainų rinkinys. Kaina 35 centai.

ANKSTI RYTĄ

Naujas kompozitoriaus Jono Dirvelio kūrinys, tik ką išėjęs iš spaudos. Kaina 25 centai.

Taipgi Stasio Šimkaus Dainos vienam balsui, Prano Balevičiaus Pumpurėlis (žodžiai Jasilionio), Kavecko Gimtinės dainos, St. Šimkaus Kur Bakuzė Samanota, V. Visockio Kur girios žaliuoja, P. Balevičiaus (žodžiai Jasilionio) Ei, upel, P. Balevičiaus-Jasilionio Sveika, Saulė, J. Gudavičiaus Kur paliko jaunystė, J. Zdanavičiaus Dvi liaudies dainos (Siūbau, lingau paukštėlis ir Treji gaideliai giedojo), V. Visockio Česlovakų šokių daina ir t. t. Čia minimi muzikos kūrinių parsiduoda po 15 centų.

Vistus užsakymus siųskite sekamam adresu:

Lithuanian Fine Arts League

110-06 Atlantic Ave. Richmond Hill 19, N. Y.

USNYNĖ

Moderninė Lietuvos Istorija Poemoje
Tai žmogaus Sielą Jaudinantis Kūrinys!

Parašė žymusis Lietuvos Poetas

Teofilis Tilvytis

Gyvai atvaizduojama kaip Lietuvai tapus nepriklausoma, godūs ant turto elementai, po priedanga patriotizmo, puolėsi ten išnaudoti liaudį. Lobo ir be žmoniškumo atodairos vis daugiau glemžėsi turto.

Visokie savanaudžiai, svietiškiečiai ir kunigai veržėsi į valdžią, steigėsi biiznius, nubiednėjantiems bruko paskolas, o vėliau už paskolas atiminėjo ūkius, miestuose namus ir kitokį turtą.

Mažamečiai valstiečiai ir darbininkai buržuazinėje Lietuvoje, spekuliantų buvo nustumti į vergiją ir nepakenčiamai skaudų skurdą, — nurodo poetas Tilvytis.

Pagaliau, skurdo ir priespaudos nebepakęsdama pavergtųjų minia, vadovybėje komunistų partijos sukyla; nuverčia Smetonos fašistinę režimą, įsisteigia liaudies valdžia ir kuriama socialistinė santvarka.

Kas tada atsitinka su spekuliantais, žemės, namų ir kitokio turto suktais būdais iš liaudies prisipilėšusiais? Apie tai tikrai ir aiškiai supras pasiskaitęs knygą USNYNĖ.

Iškilo gaisras antrojo pasaulinio karo, vokiečiai okupujo Lietuvą. Nudžiugo visi liaudies priešai ir nuolankiai pasidavė okupantams, išdavinėja vokiečiams Lietuvos patriotus. Pradėjo baisus mašinų žmonių žudymas. Lietuvos buržuaziniai gaivalai šnipinėja vokiečiams. Padeda vokiečiams žudyti komunistus ir kitus prieš vokiečius kovojančius žmones, — graudžiais vaizdais piešia poetas.

Baisaus teroro kančiose sublizgėjo gyvybės viltis Lietuvos žmonėms. Sovietai pradėjo grūsti vokiečius atgal. Bėga iš fronto sumušti vokiečiai per Lietuvą. Plėšia ir nešasi viską, ką tik pagaudami. Lietuvos buržuazija, tarnavusi vokiečiams, dreba iš baimės dėl vokiečių pralaimėjimo. O Lietuvos patriotams švinta laimėjimo aušra.

Kas ten dėjosiu tuom periodu, tikrą vaizdą gausi perskaitęs knygą *Usnyne*. Didelio talento rašytojas — *Teofilis Tilvytis* — taip gyvai ir vaizdžiai aprašo, kad skaitydamas jautiesi kad gyvai, judančiai matai tą sielą jaudinančią, istorinę epochą Lietuvoje.

160 Pusslapių. Kaina tik \$1.00

Užsakymus Prašome Siųsti:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Užgyrė planus šešioms projektams, bet . . .

Miestui planuoti komisija užgyrė planus šešioms visuomeninių statybų projektams, kuriems tikisi gauti paramos iš valstijos izdo. Tikimasi, kad ir miestinė Biudžeto taryba juos užgirs. To užgyrimo tikimasi jau šį mėnesį.

Iš paviršiaus į tai pažvelgus atrodo, kad benamiai ir bloguose namuose gyvenantieji turėtų tuo džiaugtis. Tačiau džiaugtis neleidžia štai kas:

Tame plote, kur tas statybas vykdyti, gyvena 4,871 šeima. Kai užbaigs naująsias statybas, ten bus vietos tik 3,781 šeimai.

Tai, su kiekviena nauja statyba mažėja gyvenimui vietos mieste, ten gyvenusius veja dar ankščiau susiburkti mieste arba keltis į užmiestį.

Iš tos srities taipgi turės prasišalinti 406 smulkūs verslininkai. Daug iš jų prisidės į daugelį darbuojančių būrį.

Du nauji projektai bus Bronx, vienas Brooklyne ir vienas Queens. Juose rendos nuo \$9 iki \$16 už kambarį per mėnesį.

Žymūs žmonės atėjo į talką marininkams

Paskilbęs ekonomistas D. J. Raymond Walsh ir kapitonas Hugh Mulzac atvyko sakyti kalbas unijistų marininkų apgynimui. Tam tikslui masinį mitingą New York'e suruošė Marininkams apginti komitetas, prigelbstimas Civilinėms teisėms ginti nepaprastojo komiteto.

Marininkai protestuoja prieš Pajūrio sąrbybos vykdymą prieš marininkų uniją "skyrinimą". Vis daugiau jie pradeda įmatyti ir įsitikinti, kad vertimas marininkų eiti politinę išpažintį yra taikomas sunaikinimui unijos. Jie pastebėjo, kad po priedanga ieškojimo neva "raudojų" ragangaudžiai vis pataiko į sąžiningą vadovaujantį unijistą, kuris kovoja už geresnes darbo sąlygas ir pilnesnį uždarbį marininkams. T—as

"Aš užkariavau"—draminis vaizdelis

Vaizdelį parašė Jonas Juška. Jį vaidins pats ir kitus aktorius jau turi.

Man pasitaikė matyti repeticiją, tad gavau vidutinišką veikaliuko supratimą. Jame atvaizduojamas darbo žmogus, ponas ir tarnas. Darbo žmogus atsisėda ant kelmo pasilsėti. Ponas pamato, kad ant jo nuosavybės sėdi žmogus. Paliepa tarnui jį nuvaryti. Tarnas šturmuodamas veja tą svečią, darbininkas neklausio. Toliau prisideda ir ponas.

Kas atsitinka su tų trijų žmonių kova, bus proga pamatyti, kada veikalas bus pastatytas.

Užima apie 20 minučių veikaliuką suvaidinti. Aktoriai tik trys. Drabužiai paprasti, išskiriant pono. Galima tą veikaliuką pastatyti visur kaip priedą prie kitų programų dalių, kadangi vienas — per trumpas.

Veikalukas gražus, reikšmingas ir juokingas. Visi žinome, kad J. Juška prajuokina publiką savo veikalais, taip bus ir su šiuo.

Kada ir kur bus pastatytas? Gal pavasarį, gal rudenį. Tiek yra žinoma, kad jau yra mokymasi ir artinoje ateityje bus paruoštas ir lauks pakvietimo.

Tolesnės kolonijos, kurios norėtų surengti nedidelę-neilgą programą, taipgi galėtų pasinaudoti šia proga. V. K.

4 pusl. Laisvė (Liberty). Antradienis, Kovo (March), 20, 1956

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Brooklyn, N. Y.

MIRUS

Kazimierui Jankaičiui

L.D.S. 13-tos kuopos finansų sekretoriui, reiškiamame užuojautą jo giminėms ir draugams.

LDS 13-ta Kuopa

Mūsų didmiesčio spauda dabartiniais laikais

New Yorko "Times" buvo įsteigtas 105 metai atgal, o "Herald Tribune" dar ankščiau — 115 metų atgal. Pasaulyje, žinoma, yra daug senesnių laikraščių (Kinijoje egzistuoja laikraštis, kuris leidžiamas jau virš 1,000 metų), bet Amerikoje, kaip naujoje šalyje, tai labai seni laikraščiai.

Per visą savo egzistavimo laiką šie du laikraščiai skaitėsi "respektiniais", tai yra, nesivaikė sensacijų, nebandė pritraukti skaitytojų pigiais garsinimais, konkursais ir panašiais dalykais, kaip tai nuolat daro kiti mūsų didmiesčio dienraščiai, ypatingai tokie kaip "Daily News" ir "Daily Mirror" — rytmetiniai sensaciniai tabloidai.

Bet jau kokie treči metai, kai "Herald Tribune" pradėjo "populiarėti" — tai yra, labiau prisitaikyti prie masinio skonio, vietoje to skoni kelti.

Tas laikraštis dabar turi tiek pat puslapių, kiek turėdavo praityje (maždaug apie 30 paprastomis dienomis), bet žinių jame dabar telpa žymiai mažiau, tai yra, žinių iš politinio, kultūrinio arba visuomeninio gyvenimo.

Vis daugiau tame laikraštyje telpa sensacinių žinių iš kriminalinio gyvenimo, lengvų aprašymų, konkursų skaitytojams. Sporto skyrius tame laikraštyje dabar spausdinamas ant šviesiai žalsvo popieriaus (panašiai, kaip "Daily News" dalis buvo spausdinama ant ružavo popieriaus), kad pritrauktų skaitytojus.

Dabartinė redakcija daro visas pastangas didinti skaitytojų skaičių, bandant atitraukti kai kuriuos nuo pilnai sensacinių laikraščių. Iki apie treji metai atgal to laikraščio cirkuliacija viskrito, pradėdant nuo karo pabaigos, bet dabar laipsniškai vėl auga.

"Times", žinoma, dar nepasirengęs sekti pilnai "Tribune" pėdomis. Kriminalinės žinios ten vis dar dedamos nežymiai, be sensacinių antgalvių. Bet ir tas "pilkasis Times", kaip jis kartais vadinamas, dabar veda smarkią kampaniją populiarėti. Garšiniai plakatuose ir per radiją vis pabrėžia, kad "Times" turi plačiausią darbo paieškovimų ir darbininkų paieškovimų skyrių, kad "yra malonu skaityti 'Times'", (kadangi daugelis žmonių tą laikraštį skaito persunkiu) ir t. t.

Ar to laikraščio cirkuliacija masėse auga, nežinia. Rytmetį autobusuose ir subvėse dar vis bent 90% skaito sensacinius tabloidus.

Rytmetiniai tabloidai, — "News" ir "Mirror" — menkai vieni nuo kito skirtingi, gal tik tiek, kad "News" turi net mažiau vertingų žinių, negu "Mirror", bet už tai turi

daugiau sensacijų apie lytinius dalykus, kriminalinius atsitikimus. Tas laikraštis populiariausias (kasdieninis tiražas virš milijono), nes naudoja gyvą, gatvinių kalbų, taiklius reksningus antgalvius. Politinė to laikraščio įtaka labai žalinga, nes jis propaguoja ne tik aštrų anti-socializmą, bet ir neapykantą kiekvienai naujadalybiškai idėjai, Rooseveltui atminčiai, liberalizmui, tolerancijai.

"Mirror" irgi reakcinis, bet su kiek mažesniu įžūlumu.

Abu tie tabloidai, žinoma, republikoniški. Republikoniški yra ir "Times" bei "Tribune", nors anie remia tos partijos liberališkesnį (Eisenhowerio) sparną.

Republikoniškas yra ir popietinis. "World-Telegram", kuris žymiai rimtesnis už rytmetinius tabloidus.

Vienintelis demokratų remiantis didlapis New York'e yra "Post". Politiniai tai naujadalybininkas, prorooseveltinis, ADA tipo laikraštis, dabar neblogai užsilaukantis prieš rasistus. Tik bėda, kad jis nemažai užsima raudonėdizmu (jo redaktorius Wechsleris jaunatvėje buvo komunistu ir tą praeitį vis bando "išpirkti"). Jis taipgi deda labai daug žinių, straipsnių ir daktarų patarimų, kurie visi siekia erzinti skaitytojų lytinius jausmus. Svarbiausias to laikraščio kolumnistas, Max Lerneris, kuris kadaise gan pažangiai rašė "P. M." puslapiuose, dabar pašvenčia bent trečią dalį savo rašymo lytiniams dalykams, erotikai.

Kas dar? Ogi vienintelis darbininkškas dienraštis anglų kalboje, "Daily Worker", kurio cirkuliacija toli ne masinė, bet kurio įtaka, nes jį skaito susipratę ir atsidavę žmonės, yra didelė, lyg to žiburėlio tamsoje naktį, kurio šviesa matosi toli, toli. B.

Advokato Sacher byla apeliuojama

Nuteistasis, už naujųjų 1-uoju Amendentu, persekiojamųjų apgynėjas Harry Sacher kreipsis į aukštesnį teismą. Federalis teisėjas A. Holtzoff jį nuteisė 6 mėnesius kalėti, taipgi uždėjo piniginę pabaudą.

Sacher yra laisvas po \$1,000 kaucijos. Apeliaciją ruošia advokatas, Hubert Delany, buvęs teisėju.

Su Arbata

Pirmutinė apsauga nuo slogų, tai arbata su medumi. Gi orui atvėstant slogos aplanko kiekvienus namus. Reikia būti prisirengus jas pasitikti ir pergalėti.

Kada pavargstate, pajaučiate čiaudulį, gerkite daug arbatos su medumi ir anksti gulkite atsikratymui slogų.

Dalis paskyrų numatyta mokytojų algoms

Kalbama, kad tas apie 34 milijonų dolerių priedas prie paskyrų mokykloms nedaug tepadės gerinimui pačių mokyklų. Apie du trečdaliai tos sumos numatyti mokytojų algų priedams.

Algų priedus taip pat reikia skaityti pagerinimais, jeigu jie teks ten, kur jie reikalingiausi.

Tačiau mokytojai, sakoma, nepatenkinti. Jie skaito, priedų sumą nepakankama. O gal būtų numato ir paskirstymą ne tokiu, kokio norėtų. Mat, daugiausia gaunantiems bus daugiausia pridėdama — iki \$650 metams, o mažiausia gaunantiems po \$250 iki \$350.

Visokiems mokykliniams reikalams miestai ateinančiais vieneriais mokslo metais planuoja išleisti apie 457 milijonus dolerių, įskaitant iš valstijos izdo gautas paskyras ir savas, miestines.

Susilpnins nedarbo apdraudos fondą

Unijos reiškia susirūpinimą gubernatoriaus Harrimano pasiūlymu, kad 39 milijonai dolerių iš (samdytojų sumokamų) nedarbo apdraudos rezervo būtų perkelti į kitą fondą.

Unijistai sako, kad tas susilpnintų nedarbo apdraudos rezervą. Gi dabartinė pasidėtis rodo, kad nedarbo apdraudos prašančių eilės ilgėja.

Pradėjo skiepimą, pritrūko skiepų

Brooklyne paskelbta, kad prasidės skiepimas vaikų nuo 6 mėnesių iki 5 metų amžiaus. Tačiau sveikatos priežiūrai valdinė įstaiga tegavusi skiepų tikrai trims tūkstančiams vaikų. Mieste to amžiaus vaikų randasi du šimtai tūkstančių.

Dr. Morris Greenberg, tos srities darbo vedėjas, sako, kad jis laukia ir tikisi artimu laiku gauti dar 90 tūkstančių skiepų.

Stebėtojai tos padėties sako, kad vaistus gaminančios firmos prilaiko gaminimą ir pristatymą skiepų, nes joms neleidžia išskiepų darytis daugiau pelno.

Darbininkų laikraštis prailgino vaju

Angliškas darbininkų dienraštis Daily Worker (35 E. 12th St., N. Y.) pratęsias skaitytųjų gavimo vaju iki balandžio 7-os. Originaliai buvo žadėję baigti kovo 31-ą.

Newyorkiečiai skelbia iki šiol pridavę 4,800 prenumeratų savaitinei laida. Buvo nusistatę gauti 6,500, tad dar trūksta apie 1,700. Dienraščio jau gavę virš 800, kvota buvo 1,200.

Jie tikrina, kad jie tas kvotas pilnutinai įvykdys, tik nepasėję visus numatytus padaryti, atlanstyti.

Unija išsiderėjo atstatymo algą

Vaikams "snowsui" siūvėjai, nariai ILGWU lokalo 105, išsiderėjo gauti atstatymo iš darbo mokesčių. Sutikta, kad mokes po savaitės algą už ložnus firmas išdirbtus metus.

Tą mokesčių firmą turės mokėti išsikeliant į kitą miestą ar dėl bile kurios kitos priežasties uždaranč dirbtuvę.

Sakoma, jog tiek daug tų šapų, šapelių, jau bandė bėgti ar tik gaudino bėgimu, kad vienu tarpu darbininkai vos nenutraukė derybų išėjimu į streiką.

Taipgi išsiderėjo algos priedus po \$3 iki \$3.50 savaitę, sukirpėjams po \$4. Numatoma prekų išsuntinėjams darbo savaitę iki 35 valandų, kaip kad jau turėjo visi kiti šioje industrijoje.

TURĖSIME SAVO MEDŽIĄ

New Yorko Valstijos seimelis nutarė visiems lietuviams pažįstamą ir apdaiotuą kleveį pavadinti oficialiu šios valstijos medžiu.

Bene viena garbingiausių New Yorko didmiesčio dalių tuo atveju taps Richmond Hill. Čia veik visos gatvės apsodintos klevais. Visa Laisvės apylinkė pilna klevų.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Geras Patyris Barberis

KONCERTAS IR VAIDINIMAS

Pradėjimui Vajaus Sukelti \$15,000

Rengia Laisvės Bendrovės Direktorių Taryba

Ivyks sekmadienį 2-rą valandą po pietų

BALANDŽIO, 15 APRIL

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Ave.

Richmond Hill 19, N. Y.,

Aido Choras, Vad. M. Stensler, Duos šaunią dainų programą

Augustinas Iešmonta, Dainuos Solus

Jam akompanuos pianistas Frank Balevičius

O Liaudies Teatras suvaidins aktą iš komedijos

LAPKUS

Šią labai įvairią ir gražią programą matysite NEMOKAMAI

Gera žinoma, kad visos Amerikos akys atkreiptos į tai kaip Brooklynas pradės vaju sukėlimui Laisvei vasarinio fondo iš \$15,000. Taipgi mūsų — brooklyniečių — užduotis yra pradėti šauniai ir duoti gražų pavyzdį visai Amerikai.

Kviečiame visą didžiojo New Yorko apylinkę atsilankyti į šį parengimą. Turėsite malonumo išgirsti gražią programą. Atsiveskite savo šeimą ir savo kaimynus. Rūpinkimės visi, kad skaitlingai sutraukti publikos į šią pramogą taip labai svarbiams tikslams.

NEW YORK

HELP WANTED—FEMALE

Physical Therapist. Stabinis darbas. Crotched Mountain gydymo centras vaikams. Puikūs įtaisymai. Vieta dėl 35. Mt. Monadnock apylinkėje, N. H., 70 m. nuo Bostono. Taipgi reikia reg. slaugių, prie 2 stabinių darbu. Visi nauji moderniniai pastatai. Dėl pasimatymo rašykite: HELEN G. CATHERN, Personal Director, Crotched Mountain, Greenfield, N. H.

Motiniška moteriškė priežiūra 6 metų vaiko, atlyginimui kambarys, valgis ir mažas primokėjimas. Linksmas šeima. Priimtina kad ir senyva moteris. Turi kalbėti angliskai. Saukite: LI. 4-0321. 9-12 A. M. arba 6-10 P. M. (52-54)

NAMŲ DARBININKĖ

Bronx apartamentas, gulis vietoje, turi mylėti vaikus. Kalbanti kiek angliskai arba vokiškai. Gera mokeskis tinkamai moteriškai. Saukite: KL 3-6708 (1-3 P. M. arba po 8 P. M.). (52-54)

REAL ESTATE

Hempstead. Tarpautinė kaimynystė. Cape Cod. 80x100. Mūrinis. Prijungtas garadžius. 4 miegurniai, ištaisytas sklepas. Apdarytas patio. Aluminium storms. Sprinkler. Dvi ištaisytos vonios. Rakuojama \$25,000, \$17,000 su nuostoliu. IV. 1-8730. (48-54)

East Meadow, viduryje L. I., namų statytas nupigintai parduoda 2 likusius namus — MOOREHAVEN HOMES — \$18,500. Puiklausis kolonial split-mūriniai ir singelių konstrukcijos, 7 rūmų, 1½ maudykė, prijungtas garadžius, geležinė aptvertas balkonas, 300 pėdų žaidimui rūmas. Kelrodas: Northern State Pkwy iki Exit 32 (Post Ave.), South ant East Ave., į Front St., čia po kairei į Jeffrey St. ir po dešine. 1½ bl. iki namų. Tel. IV. 6-9721. (49-54)

Krautuvės išnuomojimui. Plainview, L. I. Naujos krautuvės. Tikrai toje apylinkėje. Vietos dėl 3,500 automobilio. Plotai tikrai 1 bl. nuo kimo. Maždaug apie 20,000 namų arti pirmo distrikto. Ideališka dėl Delicatessen, pirmos klasės vieta garantuota. Vieta ant Northside, nuo Woodbury Rd., 150 ft. west of South Oyster Bay Rd. Vincent A. Lyon, statytojas. Tel. Wells 1-0405. Vak. GE. 4-1568. Kelrodas—Northern State Pkwy, E. Bronx iki Exit 36. Tada į pietus (į dešinę) 1½ m. iki pirmų trafikų šviestų (Woodbury Rd.), ir į dešinę pusę bl. (49-55)

Hempstead & West Hempstead išbaigimas išparduoti visu naujų split & ranch namų, \$16,500 iki \$27,500. Model namai ant Woodview Rd., Exit 17 ant Southern State Pkwy, važiuojant į Saurius ant Hempstead Ave., mailė ir pusė iki Meadow Brook Bank. Atidara visą dieną šeštadieniais ir sekmadieniais. Somese, IV. 3-6362. (51-57)

BAYSIDE—PARDUODA SAVININKAS. \$16,000. 2 seimų 6½ rūmų medinis. Vėliausiai modernizuotas Idėtas American kitchen dishwash-er, šaldytuvas, airconditioner, freezer, prūdas ir kiti patogumai. Karštu vandeniu šildomas. Ideališkas motinai su dukterim. BA. 4-1578. (54-57)

PLANDOME MANOR. angliško stiliaus stucco mūro—duplex, 2 virtuvės, įrengtas 1 šeimai arba 2-ju seimų galimos įėjios; 5 rūmai viršų 6 apadžių; ugniaievė, 2 maudykės; 2 karam garadžius, viršų apartamentas. Su rakandais arba be. Naujas šildymo įrengimas, screens, ištaisytas sklepas. Gražiai apdaryti 2 akrai žemės. Rinktinų kaimynystė. 5 minutes iki geležinkelio, beachių ir golfo klubo. Laidų patogumai. 34 minutes iki New Yorko miesto. Greitam pardavimui \$49,000. Savininkas RH. 4-7941. (54-57)

BUSINESS OPPORTUNITIES

DELIKATESEN KRAUTUVĖ
Bronx, Castle Hill District
2 seimų namas parduoda kartu. 2-6 rūmų apartamentai. Savininkas atsitraukia visam. Dėl informacijų saukite savininką: TA. 2-9498. (54-57)

Ar Tamsta jau gavai Laisvę naują skaitytoją? Jei ne, tai pasidėpink gauti.

MATTHEW A.
BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
Markat 2-5172